

XÂY DỰNG ĐỘNG CƠ, HÀNH VI KỶ LUẬT CHO QUÂN NHÂN CHUYÊN NGHIỆP Ở ĐƠN VỊ CƠ SỞ QUÂN ĐỘI HIỆN NAY

Nguyễn Văn Long

Hệ sau đại học, Học viện Chính trị Quân sự

Sức mạnh chiến đấu của quân đội nhân dân Việt Nam là sự hội tụ của nhiều bộ phận, lực lượng cấu thành, trong đó có lực lượng quân nhân chuyên nghiệp (QNCN) ở các đơn vị cơ sở quân đội. Đây là lực lượng chiếm khá đông trong tổng số quân số của quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay, có mặt ở hầu hết các đơn vị, đảm nhiệm ở những vị trí khác nhau, nhưng chủ yếu là bảo đảm phục vụ cho thực hiện nhiệm vụ huấn luyện sẵn sàng chiến đấu cho các đơn vị. Do vậy, vấn đề xây dựng động cơ hành vi kỷ luật cho QNCN ở đơn vị cơ sở quân đội hiện nay có ý nghĩa rất

quan trọng để họ vững tin vào con đường đã lựa chọn, chuyên tâm vào công việc, không có biểu hiện dao động, hụt hẫng về mọi mặt khi tham gia vào các nhiệm vụ. Vấn đề đặt ra ở đây cho chỉ huy đơn vị cần thường xuyên chú trọng đến việc xây dựng động cơ hành vi kỷ luật cho họ để tạo thành xung lực tổng hợp nâng cao sức mạnh chiến đấu của quân đội nhân dân Việt Nam trong tình hình mới.

QNCN ở đơn vị cơ sở quân đội hiện nay là có sự phong phú, đa dạng về cơ cấu lứa tuổi, ngành nghề nhưng chủ yếu là thực hiện nhiệm vụ phục vụ bảo đảm các điều kiện về huấn luyện, hậu

cần - kỹ thuật. Họ có thâm niên công tác khá lâu, được tuyển dụng từ nhiều nguồn khác nhau, do vậy, đây cũng là đặc điểm khó khăn trong công tác xây dựng động cơ hành vi kỷ luật cho họ. Dự thảo Luật Quân nhân chuyên nghiệp và Công nhân, viên chức quốc phòng được Quốc hội khóa XIII thông qua tại kỳ họp thứ mười (11/2015) đã khẳng định:

1. *Quân nhân chuyên nghiệp là lực lượng nòng cốt của đội ngũ chuyên môn kỹ thuật, nghiệp vụ bảo đảm cho công tác lãnh đạo, chỉ huy, quản lý; thực hiện nhiệm vụ sẵn sàng chiến đấu, chiến đấu, phục vụ chiến đấu và các nhiệm vụ khác của quân đội.*

2. *Công nhân quốc phòng là lực lượng lao động chủ yếu thuộc biên chế của Quân đội nhân dân, được bố trí theo vị trí việc làm thực hiện nhiệm vụ tại các cơ sở sản xuất, sửa chữa, cải tiến, bảo quản vũ khí, trang bị kỹ thuật quân sự; bảo đảm, phục vụ nhiệm vụ sẵn sàng chiến đấu, chiến đấu và thực hiện các nhiệm vụ khác của quân đội.*

3. *Viên chức quốc phòng là thành phần chuyên môn kỹ thuật, nghiệp vụ thuộc biên chế của Quân đội nhân dân, được bố trí theo chức danh nghề nghiệp; thực hiện nhiệm vụ tại các cơ quan, cơ sở nghiên cứu, giáo dục đào tạo, văn hóa, đơn vị quân y và các đơn vị sự nghiệp khác thuộc Bộ Quốc phòng.*

Xây dựng động cơ hành vi kỷ luật cho QNCN là hoạt động mang tính tích cực, chủ động của

cấp uỷ, tổ chức đảng, cơ quan quân lực các cấp và bản thân họ nhằm hình thành thói quen, hành vi kỷ luật cho họ trong quá trình thực hiện các nhiệm vụ của đơn vị. Để xây dựng được động cơ hành vi kỷ luật cho họ thì phải có chương trình, kế hoạch, nội dung đúng đắn, phù hợp với những cách thức, phương pháp xây dựng khác nhau, đó là quá trình lâu dài, liên tục, thường xuyên, gắn với yêu cầu, nhiệm vụ của đơn vị, chức trách, nhiệm vụ mà họ đảm nhiệm, ở đó không có sự đơn giản trong suy nghĩ, hành động, qua loa, đại khái, cho rằng QNCN không cần chấp hành kỷ luật nghiêm như đội ngũ sĩ quan. Việc xây dựng động cơ hành vi kỷ luật cho QNCN không phải là hoạt động cho nó, hay vì nó mà đó là xuất phát từ chính tầm quan trọng, tính nghiêm minh, công bằng của kỷ luật quân đội, bất kỳ ai, dù ở cương vị, chức trách nào đều phải chấp hành nghiêm điều lệ, điều lệnh quân đội, đó là mệnh lệnh không lời, là yếu tố quan trọng tạo nên sự đoàn kết thống nhất về mọi mặt, sức mạnh chiến đấu của quân

đội nhân dân Việt Nam.

Trước yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra ngày càng cao ở đơn vị cơ sở quân đội hiện nay, nếu không rèn luyện kỷ luật, đề cao tính nghiêm minh trong chấp hành pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội thì không thể hoàn thành được nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước và Nhân dân giao phó cho quân đội ta. Đặc biệt, tình trạng vi phạm kỷ luật quân đội diễn ra ngày càng tăng, trong đó chủ yếu là QNCN ở các đơn vị cơ sở đã và đang đặt ra những vấn đề rất cần thiết cần phải có những cách thức, biện pháp thiết thực, cụ thể để xây dựng động cơ hành vi kỷ luật cho đội ngũ này để họ thực sự trở thành quân nhân ưu tú, góp phần xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện về mọi mặt, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Theo đó, nội dung xây dựng động cơ hành vi kỷ luật cho đội ngũ này ở đơn vị cơ sở hiện nay cần tập trung vào: Hiến pháp, pháp luật Nhà nước, kỷ luật quân đội, quy định đơn vị, quan hệ quân dân, chức trách, nhiệm vụ được giao, những tệ nạn xã hội, sự chống phá, xuyên tạc của các thế lực phản động, tình hình vi phạm kỷ luật của QNCN ở các đơn vị trong toàn quân, hướng xử lý... Những nội dung đó được thực hiện qua các con đường, hình thức, biện pháp khác nhau nhưng chủ yếu thông qua sinh hoạt tập trung, học tập chuyên đề của QNCN, giao ban, hội ý, hội thảo, qua các hoạt động phong trào, qua nắm bắt tư tưởng của lãnh đạo, chỉ huy quản lý trực tiếp. Để xây dựng động cơ hành vi kỷ luật cho QNCN ở đơn vị cơ sở quân đội hiện nay cần thực hiện có hiệu quả một số nội dung, biện pháp cơ bản sau.

Thứ nhất, thường xuyên làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục để nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho họ về tầm

quan trọng của việc xây dựng động cơ hành vi kỷ luật

Đây là biện pháp quan trọng có ý nghĩa hàng đầu để hình thành động cơ hành vi kỷ luật của QNCN. Động cơ hành vi kỷ luật cần được QNCN nhận thức rõ, trở thành hệ thống nhu cầu, động cơ bên trong thúc họ hành động, mong muốn được chiếm lĩnh, khám phá, tìm hiểu để nâng cao nhận thức cho bản thân. Đó thực sự là khát vọng của chính bản thân họ chứ không phải sự gượng ép, bắt buộc của một cá nhân, tổ chức nào. Họ nhận thức rõ xây dựng động cơ hành vi kỷ luật là phục vụ cho chính quá trình công tác của họ, là sự phát triển, trưởng thành, hoàn thiện về phẩm chất đạo đức, cách mạng của người quân nhân cách mạng. Muốn vậy, cấp ủy, tổ chức đảng, người chỉ huy các cấp cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục về những quy định, chỉ thị, hướng dẫn của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, Bộ Tổng Tham mưu, Cục Quân lực, quy định của từng đơn vị về chức trách, nhiệm vụ của từng quân nhân, về ý thức chấp hành pháp luật Nhà nước, kỷ luật quân đội. Những nội dung đó cần được mỗi QNCN quán triệt và tổ chức thực hiện nghiêm túc không có trường hợp ngoại lệ. Mọi hoạt động của QNCN đặt trong mối quan hệ tổng thể của đơn vị, của những chế độ, quy định do đơn vị đặt ra, dù muốn hay không muốn đã tự nguyện vào môi trường quân đội thì đều phải chịu sự quản lý, điều hành của lãnh đạo, chỉ huy đơn vị, phục vụ quân đội lâu dài, không có sự tính toán, so bì thiệt hơn giữa các đối tượng, giữa các ngành nghề khác nhau. Công tác tuyên truyền, giáo dục cần được đội ngũ cán bộ các cấp triển khai sâu rộng đến từng đối tượng cụ thể, không có sự phân biệt đối xử mà càng đối tượng này càng phải chú

trọng về mọi phương diện, nhất là công tác tư tưởng để động viên kịp thời, không để xảy ra tâm lý chán trường, phân biệt đối xử với họ, từ đó gây ra sự mặc cảm, tự ti ảnh hưởng đến kết quả hoàn thành các nhiệm vụ của đơn vị đặt ra.

Thứ hai, đổi mới nội dung, hình thức quản lý QNCN ở đơn vị cơ sở quân đội hiện nay

QNCN ở đơn vị cơ sở chủ yếu phục vụ cho các nhiệm vụ chính trị trung tâm của đơn vị, nên việc duy trì thực hiện các chế độ, nề nếp, chính quy cũng hết sức linh hoạt, sáng tạo không thể giống như chiến sĩ, cán bộ sĩ quan được. Đổi mới nội dung, hình thức không có nghĩa là thay đổi toàn bộ, hoặc QNCN có chế độ thực hiện riêng của mình, mà căn cứ vào tính hình cụ thể của đơn vị, người chỉ huy có thể sử dụng những nội dung, hình thức quản lý sao cho phù hợp với tính chất công việc mà họ đảm nhiệm. Về nội dung là những vấn đề cụ thể, thiết thực như chấp hành đúng thời gian, quy định làm việc, bảo đảm đầy đủ về đời sống vật chất cho bộ đội, không vi phạm quan hệ quân dân, không để mất đoàn kết trong đơn vị, giữ tốt, dùng bền các loại trang thiết bị kỹ thuật, cơ sở vật chất bảo đảm cho nhiệm vụ huấn luyện, xây dựng đơn vị, đề cao tinh thần, trách nhiệm trong tham gia các hoạt động xây dựng đơn vị chính quy, tiên tiến, mẫu mực. Về hình thức, phương pháp được thực hiện thông qua công tác quản lý của cán bộ, chỉ huy đơn vị, cơ quan quân lực các đơn vị, thông qua sinh hoạt chỉ bộ, giao ban, điểm danh, điểm quân số hàng tuần để lồng ghép các nội dung vào với nhau. Những nội dung đó cần được đội ngũ cán bộ các cấp thống nhất trong duy trì, quản lý và triển khai tổ chức thực

hiện đến từng bộ phận, lực lượng, đề cao tinh thần, trách nhiệm của cán bộ đại đội, trung đội trong đơn độc, nhắc nhở, kiểm tra việc chấp hành các chế độ, nề nếp của quân đội, đơn vị, chức trách, nhiệm vụ được giao của từng QNCN. Nội dung, hình thức càng phong phú, đa dạng bao nhiêu thì động cơ hành vi kỷ luật của mỗi QNCN càng được cụ thể hoá, thể chế hoá thành những thói quen trong thực tiễn bấy nhiêu. Vấn đề đặt ra, cần thường xuyên làm tốt công tác sơ tổng kết, đánh giá, rút kinh nghiệm về các hoạt động tuyên truyền giáo dục, đổi mới nội dung, hình thức, biện pháp xây dựng động cơ hành vi kỷ luật cho QNCN ở đơn vị cơ sở hiện nay.

Thứ ba, xây dựng môi trường kỷ luật dân chủ, thấm đẫm các giá trị nhân văn sâu sắc.

Mỗi QNCN làm việc ở các đơn vị khác nhau cảm nhận được tính dân chủ, cởi mở, thân thành trong các mối quan hệ giữa cán bộ và QNCN với nhau, không có sự xa cách, phân biệt cao thấp, sang hèn, địa vị, quyền lợi đó là sự bình đẳng, dân chủ, công khai, thái độ tôn trọng, kính mến trong công việc và cuộc sống. Môi trường đó thực sự là điểm tựa vững trãi để họ dựa vào tìm thấy ở đó là nguồn động lực về vật chất, tinh thần to lớn để họ có thể giãi bày, tâm sự, giao lưu, từ đó có thể cống hiến tài năng, tâm huyết cho đơn vị. Lãnh đạo, chỉ huy đơn vị cần thường xuyên quan tâm đến đời sống của đội ngũ này xem họ sống, làm việc ra sao để có những cơ chế, chính sách quan tâm, động viên kịp thời đối với họ; tạo bầu không khí thoải mái giữa các QNCN trong thực hiện nhiệm vụ, hưởng các chế độ, chính sách, động viên, khen thưởng đối với những tập thể, cá nhân có nhiều thành tích, có nhiều

cố gắng trong khắc phục khó khăn, gian khổ, thiếu thốn hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, luôn kiên định với con đường bình nghiệp đã lựa chọn, chuyên tâm vào công việc, nắm chắc chuyên môn, nghiệp vụ, có phẩm chất đạo đức, lối sống trong sạch, lành mạnh, giản dị.

Thứ tư, đề cao tinh tự bồi dưỡng, tự rèn luyện, tự xây dựng động cơ hành vi kỷ luật cho bản thân.

QNCN là chủ thể năng động, tích cực trong tiếp nhận và chuyển hoá những nội dung xây dựng động cơ hành vi kỷ luật ra bên ngoài thông qua thực hiện các nhiệm vụ được giao, ý thức tham gia xây dựng đơn vị. Không ngừng phấn đấu tu dưỡng rèn luyện trong mọi lúc, mọi nơi, hình thành phương pháp tác phong nhanh, khẩn trương của người quân nhân cách mạng, nêu cao tinh thần, trách nhiệm trong công việc, không xa ngã vào tệ nạn xã hội, đặt mình vào tổ chức, vào môi trường quân đội, hãy suy nghĩ trước khi hành động. Xây dựng kế hoạch cho bản thân, đặt ra những yêu cầu cao trong quá trình thực hiện, từng bước đổi chiều, so sánh với mục tiêu, nhiệm vụ chung để xem bản thân đã thực hiện được gì và chưa thực hiện được gì theo kế hoạch đã xác định. Trong quá trình đó đòi hỏi mỗi người phải luôn có thái độ nghiêm túc, trách nhiệm cao, tự giác, say mê với động cơ nội tại bên trong thúc giục tham gia các hoạt động để tích lũy tri thức, những kinh nghiệm, thông tin, để rèn luyện bản lĩnh, ý chí, quyết tâm... Đồng thời, cần có sự định hướng, tạo điều kiện giúp đỡ của chủ thể quá trình giáo dục, rèn luyện thì quá trình tự giáo dục, rèn luyện mới đạt hiệu quả cao.

Từ những vấn đề trên cho thấy, muốn nâng xây dựng động cơ hành vi

kỷ luật cho QNCN ở đơn vị cơ sở quân đội hiện nay cần phát huy sức mạnh tổng hợp của các bộ phận, lực lượng thì mới hình thành được động cơ hành vi kỷ luật có mục đích, có ý thức cho QNCN. Xây dựng động cơ hành vi kỷ luật quân đội là nội dung cơ bản để xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, một biện pháp cơ bản, quan trọng nhằm trang bị những kiến thức về pháp luật, kỷ luật và chuyển hóa những yêu cầu của pháp luật, điều lệnh, điều lệ quy định của quân đội, của đơn vị thành nhu cầu động cơ bên trong của mỗi QNCN. Giúp họ hình thành thói quen sống, làm việc và sinh hoạt có kỷ luật. Không ngừng hoàn thiện phẩm chất nhân cách người quân nhân cách mạng, đáp ứng được với yêu cầu, nhiệm vụ của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc trong tình hình mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Hồ Chí Minh, toàn tập, tập 8, Nxb CTQG, H.1996, tr.341.
2. Hồ Chí Minh, Nói chuyện tại Hội nghị cán bộ chuẩn bị chiến dịch Tây Bắc, Hồ Chí Minh tuyển tập, tập 1, Nxb ST, H.1980, tr. 525 – 530.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Nxb CTQG, H.2016, tr.78.
4. Giữ vững và phát huy phẩm chất “Kỷ luật tự giác, nghiêm minh” của “Bộ đội Cụ Hồ” trong tình hình mới. Báo cáo tổng hợp kết quả nghiên cứu đề tài khoa học cấp Bộ Quốc phòng, Thiếu tướng Vũ Hiệp Bình chủ nhiệm đề tài (2010), tr.140